

Software voor fotobewerking en -beheer

Orde en netheid

Een digitale camera is maar de helft van digitale fotografie. Voor de andere helft zorgt software op je pc, die je helpt bij het beheren en bewerken van je kiekjes. Wij haalden de jongste lichting fotosoftware naar onze donkere kamer. ERIK DERYCKE

Eens je een digitale camera hebt aangeschaft, zal je merken dat je véél meer foto's maakt dan voorheen – fotograferen kost immers niets. Het is dan ook zaak om het overzicht te behouden over de honderden of duizenden foto's op je harde schijf. Dat is de taak van een *fotobeheerder*. Hij laat je snel browsen tussen je foto's, en laat je foto's terugvinden op basis van criteria zoals datum van opname. Om de zoekmogelijkheden te verbeteren, kan je sleutelwoorden of tags aan je foto's hangen, zoals de naam van de personen die erop afgebeeld staan of de locatie of gelegenheid waar je de foto maakte. Een goede fotobeheerder zorgt er ook voor dat je moeiteloos back-ups (op cd, dvd of een externe schijf) van je fotocollectie kan maken. Het zou immers onvergeeflijk zijn als je hele fotoarchief mee de dieperik in ging met een nukkige harde schijf.

Een tweede voordeel van digitale fotografie is het (relatieve) gemak waarmee je foto's kan verbeteren en retoucheren. De helderheid wat opkrikken, een kleurzweem wegmoffelen, rode oogjes wegwerken, ... met een goede *foto-editor* is het kinderspel. Creatieve zielen kunnen hun foto's dan weer gebruiken als basis voor digitale creaties zoals kalenders, wenskaarten of diashows. En omdat heel wat digitale foto's vroeg of laat toch op papier terecht komen, biedt een foto-editor ook heel wat afdrukopties.

De betere fotosoftware moet dus de functies van fotobeheer en fotobewerking combineren. Hoe ver de integratie tussen beide gaat, verschilt van pakket tot pakket. Soms gaat het om twee aparte softwarepakketten, zoals bij ACDSee; andere softwaremakers leveren één pakket dat bestaat uit twee aparte programma's. Maar de grens is niet altijd even duidelijk, want sommige fotobeheerders bevatten ook rudimentaire hulpmiddeltjes om foto's te bewerken.

ACDSee 9 Fotomanager & ACDSee Photo Editor

Oude knar in nieuw jasje

In lang vervlogen tijden was ACDSee voor velen het geliefkoosde programma om afbeeldingen te bekijken. Het kon razendsnel door mappen met honderden beeldbestanden browsen en die in een venster of schermvullend weergeven. Inmiddels is ACDSee al toe aan versie 9 en is de focus verschoven naar het beheren van digitale foto's. Een gloednieuw programma, ACDSee Photo Editor, mikt op digitale fotografen die meer bewerkingsmogelijkheden zoeken.

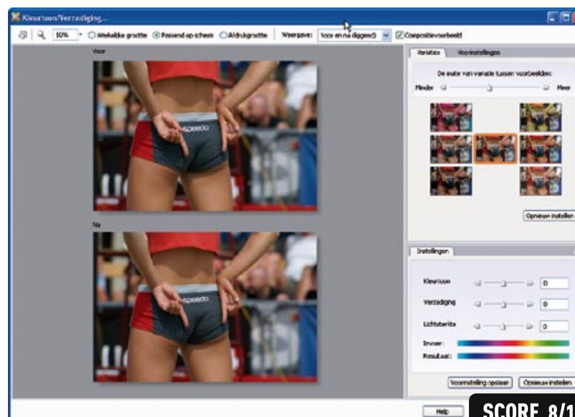
ACDSee 9 Fotomanager laat je je foto's bekijken via een bestandsbrowser (die gewoon de mappen op je harde schijf toont) en via een agendaweergave (op basis van de datum waarop de foto gemaakt werd). De zoekfuncties zijn erg uitgebreid en makkelijk te gebruiken. We kunnen zoeken op de EXIF-gegevens die in een digitale foto zitten en daarmee bijvoorbeeld alle foto's vinden die met een sluitertijd van 1/60 seconde werden gemaakt.

Fotomanager kan foto's verwerken tot een diavoorstelling en die opslaan als schermbeveiliging, als Flash-bestand of als pdf. Nieuw zijn privé-folders, waarin je foto's van vertrouwelijke aard kan opslaan zodat alleen jij en iemand met het door jou gekozen wachtwoord ze kan bekijken.

Fotomanager bevat een paar eenvoudige tools om foto's te bewerken, bijvoorbeeld om de helderheid aan te passen, een kleurzweem weg te halen of rode ogen te verwijderen. Voor meer opties zorgt het gloednieuwe ACDSee Photo Editor. Hierin vinden we automatische correcties voor onder meer helderheid en contrast, kleurbalans en scherpte. Die leveren soms bizarre resultaten op, en we hebben meer succes met de manuele aanpassingen. Deze zijn meestal gebaseerd op het concept van de variatie: je krijgt een verkleind voorbeeld van de originele foto te zien en daarrond verschillende varianten met de gekozen aanpassing. Door op een variant te klikken, wordt deze toegepast.

Via variaties krijg je het effect te zien van bewerkingen op je foto's.

Ons voornaamste probleem met Photo Editor is dat het programma soms erg traag werkt. Het duurt ruim vijf minuten voor we een waterverfeffect hebben toegevoegd aan onze testfoto's, en ondertussen hebben we een paar keer de indruk dat de hele pc vastloopt. Kleine vertaalfoutjes ('Simme' in plaats van 'Slimme' aanpassing of 'Vormen' in plaats van 'Curves') kunnen er op wijzen dat het op het laatst nogal snel moest gaan.

SCORE 8/10 (FOTOMANAGER), 5/10 (PHOTO EDITOR)

- ▲ Uitgebreide en snelle zoekfunctie
- ▼ Trage Photo Editor

www.acdsystems.com

Corel Paint Shop Pro Photo XI

Niet geschikt als fotobeheerder

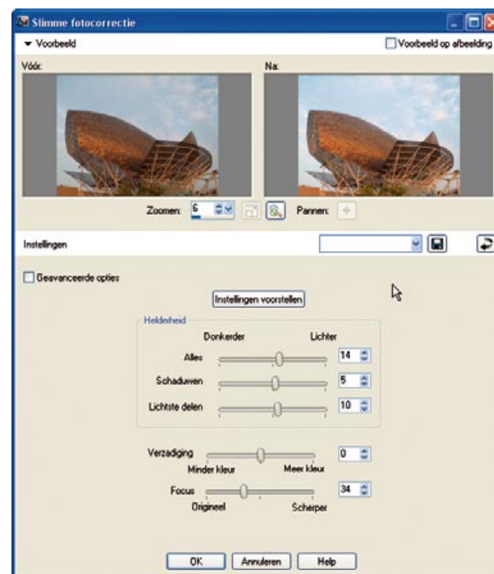
Versie XI van het eerbiedwaardige Paint Shop Pro (PSP) kreeg het woordje 'Photo' in de naam, om aan te duiden dat ook Corel het accent definitief verlegt van schilderen naar fotograferen. Dat de fotobeheerder Corel Photo Album niet langer bij PSP gebundeld wordt, past dan weer niet echt in die filosofie. Wat overblijft, is niet veel meer dan een veredelde bestandsbrowser, zoals Ulead's Photo Explorer. Er is wel een manier om sleutelwoorden aan foto's toe te voegen, maar die is erg omslachtig. In de praktijk kan je enkel foto's zoeken op naam (alleen nuttig als je weet dat de gezochte foto IMG01245.jpg heet) en op locatie. Wel handig is dat de downloadfunctie onthoudt welke foto's al eerder geïmporteerd werden van een geheugenkaart of camera.

Wie weinig tijd heeft, vindt in PSP een betrouwbare Eenstapscorrectie, die automatisch kleurbalans, contrast, helderheid en kleurverzadiging aanpast. Met de Slimme Fotocorrectie kan je hetzelfde doen, maar heb je zelf de controle over de sterkte van het effect. Ook de tool om niveaus en curves in te stellen, is erg gebruiksvriendelijk.

Een originele functie helpt je de scherptediepte in een foto te reduceren. Compactcamera's hebben een zeer grote scherptediepte, waardoor bij portretten niet alleen de afgebeelde persoon, maar ook de achtergrond in focus staat. Met deze tool kan je de achtergrond onscherp maken, terwijl de persoon even scherp blijft – zonder dat je met maskers moet werken. Even uniek is de Tijdmachine, die je foto omtovert naar een van de technische mijlpalen uit de geschiedenis van de fotografie, zoals een daguerrotype of een kleurenfoto met de koele kleuren uit de jaren '50.

Voor het overige bevat PSP een heel stel filtereffecten, tools om tekst en vormen aan foto's toe te voegen en handige bewerkingstools zoals de Kleurwisselaar, waarmee je met een paar muiskliks de kleur van een object verandert.

De slimme correctie in PSP geeft je veel controle over het resultaat.

SCORE 7/10

- ▲ Originele tools om foto's te bewerken
- ▼ Schiet te kort als fotobeheerder

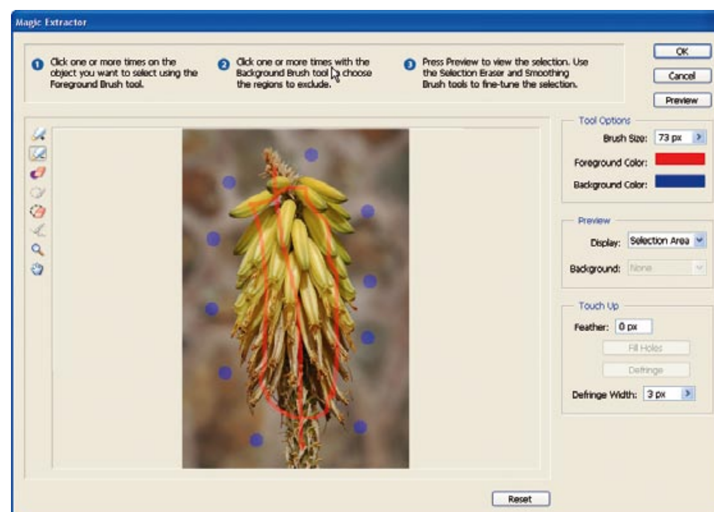
www.corel.nl

Adobe Photoshop Elements 5

Nog altijd de standaard

Adobe Photoshop is al jarenlang dé referentie voor fotobewerking. Photoshop Elements (PSE) bevat heel wat technologie van z'n grote broer, verpakt in een consumentvriendelijk jasje. Versie 4 van PSE stelde wat teleur door een gebrek aan vernieuwing, maar versie 5 maakt dit dubbel en dik goed. We konden aan de slag met de Engelstalige versie, maar wanneer je dit leest, moet ook de Nederlandse versie in de rekken liggen.
PSE bestaat nog altijd uit twee onderscheiden componenten: de Organizer en de Editor. De Organizer is een databank die je voedt met foto's die al op je harde schijf staan, en daarna met foto's die je inlaadt van op een geheugenkaart, of rechtstreeks van je (gsm-)camera. Het voordeel van een databankaanpak is dat je je geen zorgen meer hoeft te maken over de locatie waar je foto's staan, zoals bij een bestandsbrowser (genre ACDSee).
Om de databank overzichtelijk te houden, toont de Organizer foto's die rond hetzelfde tijdstip genomen zijn en die ongeveer hetzelfde onderwerp hebben in één 'stack' (stapel). Daardoor wordt het Organizer-scherm niet gevuld met tientallen variaties op eenzelfde foto. Zoek je de beste foto uit zo'n stack, dan klap je die uit. Vanuit de Organizer kunnen we een back-up van onze fotocollectie branden op cd of dvd; foto's die we nadien aan de databank toevoegen, worden apart geback-upt.
In versie 5 sleutelde Adobe aan de mogelijkheden om foto's te delen. We kunnen automatisch een interactieve fotogalerij maken in Flash-formaat en die naar een persoonlijke website uploaden of op cd zetten. Vanuit PSE kan je ook online fotoprints en kalenders bestellen; Adobe werkt hiervoor samen met Kodak. Kalenders maken om zelf af te drukken, is blijkbaar niet meer mogelijk.

De Magix Extractor kan een voorwerp isoleren van de achtergrond.

Ook de Editor kreeg een paar handige en nuttige toevoegingen. Wie weinig tijd heeft, kan nog altijd rekenen op de *Quick Fix*, die foto's automatisch optimaliseert. Met de *Magic Extractor* kan je zonder veel moeite een onderwerp isoleren van de achtergrond, om het in een andere compositie te hergebruiken. Andere nieuwe tools corrigeren de afwijking van lenzen, zoals tonvervorming bij groothoekopnames of achteroverhellende flatgebouwen. En liefhebbers van zwartwitfotografie krijgen een knap hulpmiddel om kleurfoto's om te zetten naar een rijk zwartwitbeeld.

SCORE 9/10
- ▲ Gebruiksvriendelijk
- ▲ Knappe fotobewerkingstools

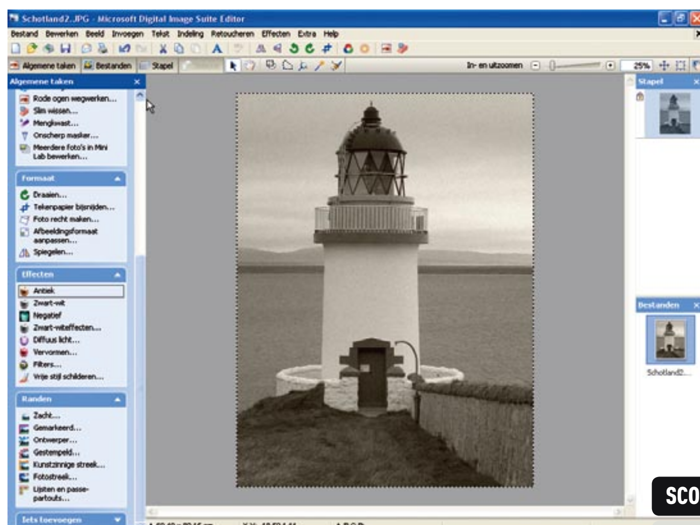
www.adobe.be

Microsoft Digital Image Suite 2006

Nu ook in het Nederlands

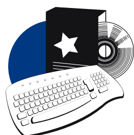
Microsofts fotosuite is vanaf de editie 2006 ook in het Nederlands beschikbaar, al behielden de twee grote componenten – *Library* en *Editor* – hun Engelse naam. De Library is de databank voor al je foto's, die je importeert uit bestaande mappen, vanop een geheugenkaart of rechtstreeks vanuit je digitale camera. Het is erg eenvoudig om tags toe te kennen aan foto's, en om foto's te bekijken op datum of per camera (handig als je meerdere toestellen hebt). Maar merkwaardig genoeg valt er nergens een echte zoekfunctie te bespeuren.
De Editor bevat alle hulpmiddeltjes die nodig zijn voor de meest gebruikte aanpassingen. Er zijn automatische verbeteringen voor kleur, belichting, contrast en helderheid, en er is zelfs een apart commando om foto's van camera-gsm's te verbeteren. De resultaten van deze automatische verbeteringen zijn nogal wisselvallig, maar gelukkig zijn er ook meer gecontroleerde bewerkingen mogelijk. Zo is er bijvoorbeeld een vrij intelligent stuk gereedschap om storende elementen uit een foto weg te retoucheren. Verder vinden we hier een hele effectengalerij, waaronder een bijzonder handige manier om foto's om te zetten naar zwart-wit, met de gewenste kleurtoon.

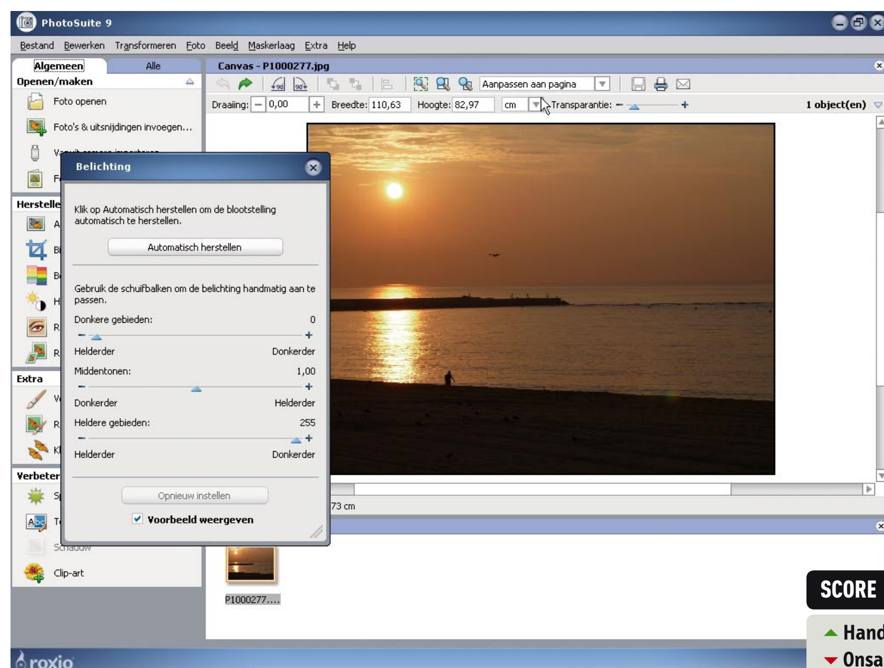

Microsofts Digital Image Suite converteert kleurfoto's op knappe wijze naar zwart-wit.

SCORE 7/10
- ▲ Uitgebreide effectengalerij
- ▼ Geen echte zoekfunctie

www.microsoft.be

Roxio PhotoSuite kan de belichting van je foto's aanpassen.

Roxio PhotoSuite 8

Elementaire fotobewerker

PhotoSuite van Roxio is los verkrijgbaar, en zit ook gebundeld bij Roxio Easy Media Creator 9. Het pakket bestaat uit verschillende modules, die een wat onsamenhangende indruk geven. Er is een module om foto's van je camera, geheugenkaart of camera-gsm te importeren, een ingenieuze module om projecten zoals een kalender of een collage te maken en af te drukken en een degelijke module om foto's te bewerken. Maar er is helaas geen module om foto's te beheren, tags toe te kennen of te zoeken op datum.

In de fotobewerker vinden we aan de linkerkant de meest gebruikte taken, zoals bijsnijden, belichting verbeteren, helderheid en contrast aanpassen en rode ogen verwijderen. De meeste van deze taken geven je een nauwkeurige controle over het resultaat.

SCORE 5/10

- ▲ Handige projectmodule
- ▼ Onsamenhangende indruk

www.roxio.com

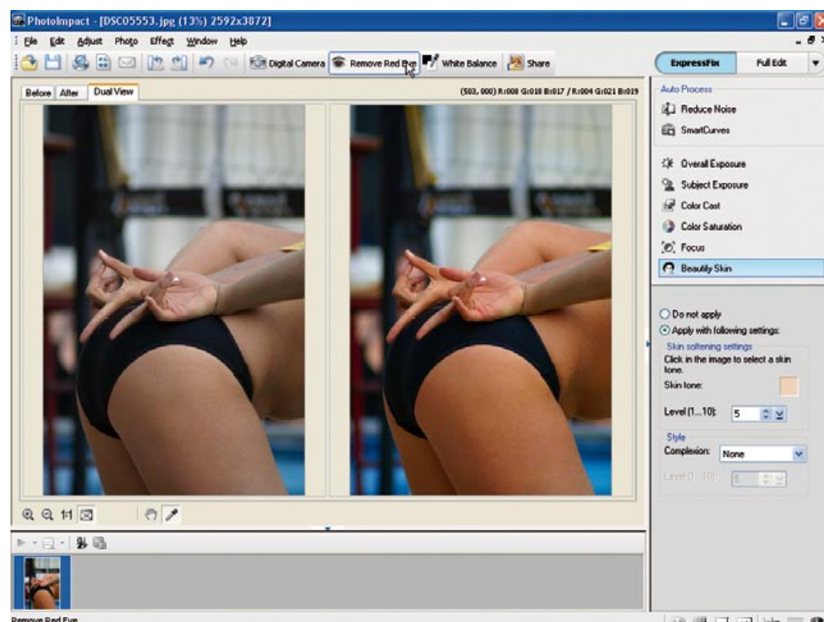
Ulead PhotoImpact 12

Wisselende kwaliteit

In de doos van PhotoImpact 12 vinden we iets wat een zeldzaamheid is geworden in de softwarewereld: een gedrukte handleiding van maar liefst 320 pagina's. Bij de meeste andere pakketten moet je het stellen met een handleiding in elektronisch formaat, of met een online helpsysteem. Deze handleiding is helaas zowat het voornaamste waarmee PhotoImpact zich weet te onderscheiden. Net als zijn voorloper is versie 12 een combinatie van een behoorlijk beeldbewerkingpakket met een ondermaatse fotobeheerder, Photo Explorer 8.6. Dat we op de cd ook nog een paar duizend cliparts en gratis foto's krijgen, en een programma om panoramische foto's te maken, kan die pil niet vergulden. Photo Explorer is eigenlijk niet meer dan een veredelde bestandsbrowser, die je toelaat om je foto's te bekijken volgens de mappenstructuur van je harde schijf. Het toekennen van sleutelwoorden (tags) gaat vrij onhandig, en terwijl we wel op datum kunnen zoeken, is er geen overzichtelijke tijdlijn met alle foto's.

Als beeldbewerker kan PhotoImpact nochtans best zijn mannetje staan. De *ExpressFix*-modus is een misleidende benaming, want hij laat veel meer controle toe dan vergelijkbare functies in de concurrerende pakketten. Zo zijn er aparte fixes voor de belichting van de hele foto en het hoofdonderwerp, en kan je zelfs de huidtinten aanpassen. Het commando *Smart Curves* blijkt dan weer niet zo slim, want het verknoeit in de meeste gevallen onze testfoto's. Voor nog meer opties en functies is er de *Full Editor*, die een beetje te lijden heeft onder een overladen interface.

De ExpressFix-tool biedt heel wat controle over het resultaat.

SCORE 7/10

- ▲ Fraaie gedrukte handleiding
- ▼ Onhandige fotobeheerder

www.ulead.com

CONCLUSIE

Wie veel foto's op zijn harde schijf heeft staan – en dat is iedereen die een digitale camera gebruikt – heeft goede software nodig om die te beheren en te bewerken. Van de geteste softwarepakketten is Photoshop Elements de beste oplossing voor beide taken. Het pakket is bovendien erg eenvoudig te gebruiken. Wie alleen maar foto's wil beheren, en geen nood heeft aan uitgekiende editingfuncties, kan terecht bij ACDSee 9 Fotomanager. ♦